

353: 73/76 : 7.05: 62 (060.51)(492.83) - 60

Boekmanstichting - Bibliotheek
Horengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

95-552

**Beleidsplan beeldende kunst en
vormgeving Provincie Utrecht
1993 - 1996**

Juli 1993

Inhoudsopgave

	<i>Samenvatting</i>	13
1.	<i>Beleidsmatige context</i>	15
1.1.	Ontwikkelingen in het Rijksbeleid	15
1.2.	Convenant IPO-VNG	15
2.	<i>Bestaand beleid provincie Utrecht</i>	17
2.1.	Doelstelling en instrumentarium	17
2.2.	Evaluatie beleid provincie Utrecht 1987-1992	17
3.	<i>Beleid 1993-1996</i>	21
3.1.	Het provinciale beleid en de taakverdeling tussen rijk, provincies en gemeenten	21
3.1.1.	Samenhang	21
3.1.2.	Taakafbakening	21
3.1.3.	Belangrijkste criteria	22
3.3.2.	Verordening	22
4.	<i>Bestedingsvoorstel rijksbijdrage periode 1993-1996</i>	23
4.1.	Toelichting	24
4.1.1.	Beleid t.a.v. convenantgemeenten	24
4.1.2.	De subsidiemogelijkheden voor de overige gemeenten en non- profitorganisaties	24
4.1.3.	Aankoopbudgetten provinciale kunstuitleen	25
4.1.4.	Facilitaire ondersteuning	25
4.1.5.	Project-subsidie	26
4.1.6.	Eigen aankopen en opdrachten	26
4.1.7.	Uitvoeringskosten	26
5.	<i>Advisering: de rol van de commissie beeldende kunst</i>	27
6.	<i>Stimulering en ondersteuning van initiatieven: de rol van het provinciaal centrum beeldende kunst (Hermen Molendijkstichting)</i>	28

Samenvatting

Het plan bevat de hoofdlijnen van het in de jaren 1993 - 1996 te voeren provinciale beleid op de terreinen beeldende kunst en vormgeving.

Het behelst voornamelijk een voortzetting en verdere aanscherping en uitwerking van het sinds 1985 door de provincie ontwikkelde en gevoerde beleid.

Een belangrijke nieuw instrument zijn de convenanten met de gemeenten Amersfoort en Zeist die als gevolg van afspraken tussen het Inter Provinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (IPO en VNG) zijn voorbereid.

In het plan wordt duidelijk gemaakt

- a. welke doelstellingen met het beleid worden nagestreefd;
- b. welke accenten wij willen leggen;
- c. welk instrumentarium wordt ingezet;
- d. hoe in globale zin de verdeling is van de beschikbare middelen over diverse bestedingscategorieën en
- e. welke voorwaarden wij verbinden aan de beschikbaarstelling van geldelijke bijdragen.

Het plan wordt door Gedeputeerde Staten vastgesteld en behoeft ingevolge de Verordening beeldende kunst provincie Utrecht 1988 de goedkeuring van Provinciale Staten.

Financieel kader

Op de provinciale begroting zijn de volgende bedragen voor beeldende kunst geraamd :

a. stimuleringskrediet beeldende kunst	f. 1.139.000,--
b. uitvoeringskosten	f. 35.073,--
c. provinciaal centrum beeldende kunst	f. 301.200,--
d. beheer en exploitatie kunstuitleen	f. 107.100,--
e. apparaatskosten	f. <u>184.400,--</u>
totaal	f. 1.766.773,--

Dekking:

Inkomsten door middel van rijksbijdrage	f. 1.224.073,--
T.l.v. de provinciale begroting (autonome middelen)	f. 542.700
	-----
totaal	f. 1.766.773,--

De autonome middelen worden aangewend voor

a. subsidiëring Molendijkstichting	f. 301.200,--
b. apparaatskosten	f. 184.400,--
c. kunstuitleen	f. 57.100,--
	-----
	f. 542.700,-

Voor 1993 is door de minister van WVC een bijdrage van f. 1.224.073,-- beschikbaar gesteld en bevoorschot. Dit bedrag blijft in de periode 1993 t/m 1996 ongewijzigd.

Voorgesteld wordt de rijksbijdrage van f. 1.224.073 (niveau 1993) als volgt te besteden:

a.	bijdragen aan de gemeenten Amersfoort en Zeist ingevolge het IPO-VNG convenant tot een maximum van f. 1,57 x het gezamenlijke aantal inwoners van beide gemeenten	f. 252.000,--
b.	bijdragen aan derden, voornamelijk gemeenten en non-profit organisaties binnen de provincie Utrecht, uitgezonderd de gemeenten sub a., voor opdrachten, aankopen, manifestaties en publicaties	f. 357.000,--
c.	uitgaven ten behoeve van uitbreiding van de provinciale collectie kunstuitleen	f. 250.000,--
d.	eigen provinciale aankopen en opdrachten, waaronder collectie tekenkunst	f. 80.000,--
e.	bijdragen aan in de provincie Utrecht gevestigde instellingen die belangrijke facilitaire ondersteuning bieden voor de beroepspraktijk en de presentatiemogelijkheden van beeldende kunstenaars en vormgevers	f. 100.000,--
f.	project-subsidies voor individuele of als collectief zich presenterende kunstenaars	f. 100.000,--
g.	kosten voor de uitvoering van het beleid, per jaar tot een bedrag van maximaal 7% van de rijksbijdrage (waarvan f. 50.000,- ten behoeve van de kunstuitleen)	f. 85.073,--
		-----
Totaal		f.1.224.073,--

1. Beleidsmatige context

1.1. Ontwikkelingen in het Rijksbeleid

Aan de provincies en aan de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht wordt sedert 1984 door de minister van WVC jaarlijks een bedrag beschikbaar gesteld in het kader van de Tijdelijke rijksbijdrageregeling bevordering beeldende kunst.

Daarmee wordt in medebewind gestalte gegeven aan een samenhangend beleid met centrale en decentrale componenten.

De minister van WVC heeft in haar beleidsbrief beeldende kunst voor de periode 1993-1996 een duidelijker taakverdeling voorgesteld tussen de drie overheden.

Het rijk voert een algemeen beleid dat tegelijk is gericht op productie, spreiding, distributie en afname van beeldende kunst met een accent op individuele subsidies en beroepskostenvergoedingen voor kunstenaars. Het inkomensbeleid ten aanzien van de beeldende kunstenaars als beroepsgroep blijft daarbij een exclusieve rijksverantwoordelijkheid. Om die reden is dan ook in de huidige rijksbijdrageregeling voor de lagere overheden, de vorming van inkomen als zelfstandig doel komen te vervallen.

De provincies en grote gemeenten richten zich op aankopen, opdrachten en manifestaties en op ondersteuning van regionale en plaatselijke instellingen. Voor zover de provincies en gemeenten individuele subsidies verlenen, zullen dat projectgebonden bijdragen moeten zijn, geen vergoedingen voor beroepskosten.

Nadrukkelijker dan voorheen wordt van de provincies en grote gemeenten verwacht dat de rijksbijdragen tevens worden besteed aan de stimulering van vormgeving (disciplines: toegepaste kunst, interieurvormgeving, modevormgeving, grafische vormgeving, industrieel ontwerpen).

Deze nieuwe voorwaarden en een terugblik op het tot op heden gevoerde beleid maken een - overigens beperkte - heroriëntatie op het provinciaal beeldende kunstbeleid noodzakelijk.

Het Beleidsplan beeldende kunst 1993-1996 is afgestemd op de Kunstenplanperiode 1993-1996 zoals die door het ministerie van WVC wordt gehanteerd. Met ingang van 1993 zullen de rijksbijdragen aan de lagere overheden niet langer in de vorm van eenjarige, maar telkens in de vorm van vierjarige toezeggingen worden ontvangen.

Het budget wordt berekend op grond van het inwonertal. Voor 1993 en volgende jaren kan worden uitgegaan van een rijksbijdrage van f. 1.224.073,-

1.2. Convenant IPO-VNG

Tussen het Inter Provinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is op 13 december 1990 een convenant afgesloten met betrekking tot het beeldend kunstbeleid in provincies en gemeenten in de periode 1993-1996.

In de planperiode zullen de provincies aan 40 middelgrote gemeenten rechtstreeks middelen beschikbaar stellen voor het voeren van een zelfstandig beeldend kunstbeleid. Van de 40 gemeenten zijn er twee uit de provincie Utrecht: Amersfoort en Zeist.

Het totale jaarlijkse budget voor de provincies zal minstens f. 20 miljoen bedragen. De verdeling hiervan over de provincies geschiedt naar rato van het aantal inwoners per provincie (onder aftrek van de inwoners van de vier grote steden).

Volgens het convenant sluit de provincie aan de genoemde gemeenten in elk geval jaarlijks f. 1,- per inwoner direct door.

Daarnaast kan nog een aanvullende bijdrage van f. 0,57 per inwoner additioneel beschikbaar worden gesteld. Toekenning van de aanvullende bijdrage is afhankelijk van het oordeel van het provinciaal bestuur over het door de gemeente ontwikkelde beleid. Het beleid dient gebaseerd te zijn op toetsing van de drie volgende criteria:

- aantal beeldend kunstenaars;
- de aanwezige infrastructuur op het terrein van de beeldende kunst;
- de activiteiten.

Op basis van een in 1995 te houden evaluatie van de resultaten van het beleid en in overleg met de minister zullen in 1996 afspraken worden gemaakt voor de periode 1997-2000.

2. Bestaand beleid provincie Utrecht

2.1. Doelstelling en instrumentarium

Het beleid in de sector beeldende kunst is op hoofdlijnen samengevat in de nota Balans van het cultuurbeleid 1988, het instrumentarium kwam aan de orde in de volgende stukken:

- * het bestedingsplan beeldende kunst 1987 (verlengd in 1991);
- * de Verordening beeldende kunst 1988 en de Verordening op de raad onderwijs en kunsten 1991 (inzake de advisering over de bestedingen door de commissie beeldende kunst);
- * en de nota uit 1990 inzake de reorganisatie van de provinciale kunstuitleen en de oprichting van het provinciale centrum beeldende kunst (Stichting Hermen Molendijk).

De doelstelling luidt: het op samenhangende wijze bevorderen van productie, spreiding en afname van beeldende kunst.

Het instrumentarium:

- * diverse subsidiemogelijkheden voor gemeentebesturen, non-profitorganisaties en individuele kunstenaars;
- * de Commissie Beeldende Kunst die onafhankelijke adviezen aan G.S. geeft over de te verwachten kwaliteit van activiteiten;
- * het provinciaal centrum beeldende kunst (De Stichting Hermen Molendijk) dat ondersteunende diensten verleent en ook zelf initiërend optreedt;
- * de provinciale kunstuitleen.

2.2. Evaluatie beleid provincie Utrecht 1987-1992

In volgorde van de omvang van de dealkredieten voor de diverse categorieën maken wij enige korte evaluerende opmerkingen.

Verwezen wordt naar het in de bijlagen opgenomen overzicht van de bestedingen over 1987-1992 en de bijlagen waarin de subsidie-maatstaven zijn samengevat.

a. Beleid t.a.v. gemeenten en non-profit-organisaties

Gesteld kan worden dat in de afgelopen periode goede ervaringen zijn opgedaan met het stimuleringsbeleid beeldende kunst.

Vele Utrechtse gemeenten zijn mede als gevolg van de door de provincie in het vooruitzicht gestelde bijdragen in toenemende mate geïnteresseerd geraakt in de mogelijkheden die beeldende kunst biedt voor de vormgeving van het leefklimaat. Er wordt een groot beroep gedaan op de subsidiemogelijkheden, diverse gemeenten hebben masterplannen voor kunst in de openbare ruimte ontwikkeld.

De statencommissie CEVOM is in de afgelopen jaren telkens geïnformeerd over de bestedingen. De omvang van de bestedingen aan projecten van gemeentebesturen is het ene jaar groter dan het andere. Er zijn uiteraard golfbewegingen, want enerzijds is de omvang afhankelijk van het stadium waarin de voorbereiding van projecten zich bevindt, anderzijds zijn er ook projecten die door de Commissie Beeldende Kunst negatief werden beoordeeld.

Van 1988 tot en met 1992 is in totaal aan diverse gemeenten in de provincie voor ongeveer f. 1.5 miljoen aan subsidies voor beeldende kunst opdrachten verstrekt. Daar stond tegenover een totale bijdrage van eveneens ongeveer f 1.5 miljoen die de betreffende gemeenten zelf in die projecten investeerden.

Houten, De Ronde Venen, Driebergen, Maarssen, Nieuwegein, Soest, Zeist en Amersfoort beperkten zich niet tot een eenmalig project, maar hadden voor hun projecten meermalen de ondersteuning nodig van de provincie.

Nieuwegein, De Ronde Venen, Houten en Zeist ontwikkelden, daartoe gestimuleerd door de Commissie Beeldende Kunst, masterplannen die een inhoudelijk en financieel kader bieden waarbinnen voor de middellange termijn is berekend welke eigen investeringen de gemeenten zich getroosten en op welke bijdragen gerekend wordt van de zijde van de provincie.

Eemnes, Loosdrecht, Maartensdijk, Doorn en Woerden dienden incidenteel subsidieverzoeken in.

Van allerlei non-profitorganisaties kregen wij ook vele aanvragen, voor opdrachten, manifestaties, series tentoonstellingen. Ziekenhuizen, onderwijsinstellingen deden meermalen een beroep op onze subsidie-mogelijkheden. Terugkerende manifestaties waren bijvoorbeeld de beelden-tentoonstelling van de Kring van Beeldhouwers in het park van kasteel Groeneveld in Baarn, de Atelierroutes van de stichting Sub-K en enige projecten van het Festival aan de Werf in Utrecht.

Het in ons vorige meerjarenplan gesuggereerde idee voor een Salon van Utrechtse kunstenaars kreeg uiteindelijk in 1992 in de stad Utrecht vorm. Aan initiatieven ontbreekt het bepaald niet.

In ons beleid zijn wij selectief. In de richtlijnen voor de subsidiëring hebben wij aan potentiële aanvragers duidelijk gemaakt dat wij kwaliteit centraal stellen, niet alleen omdat het rijk dat eist, maar tevens omdat wij zelf overtuigd zijn van de juistheid van dit uitgangspunt. Wij geven premies voor goede plannen en laten het oordeel over de artistieke kwaliteit geven door de onafhankelijke Commissie Beeldende Kunst.

Het is vanzelfsprekend meermalen voorgekomen dat de commissie bepaalde initiatieven kwalitatief te licht bevond en ons dus adviseerde geen subsidie te verstrekken.

In een enkele geval heeft dat tot bezwarenprocedures ingevolge de wet AROB geleid.

Onder andere omdat niet verondersteld mag worden dat iedere gemeente voldoende expertise en ervaring in huis heeft hebben wij op provinciaal niveau een eveneens onafhankelijke dienstverlenende instelling in het leven geroepen: de Hermen Molendijkstichting.

b. De provinciale kunstuitleen

De versterking van de organisatie van de kunstuitleen (concentratiepunten in enkele gemeenten, betere marketing, invoering huur/koop-systeem, uitbreiding personele en ruimtelijke capaciteit bij de Provinciale Bibliotheek Centrale, verhoging van de tarieven, forse uitbreiding collectie) verloopt over het algemeen goed. De vier gemeenten (Nieuwegein, Zeist, Woerden en Veenendaal) hebben alle een meer of minder geschikte ruimte en personele capaciteit

beschikbaar gesteld, de provincie heeft via forse injecties in de omvang en kwaliteit van de collectie een aanzienlijke vergroting van het aanbod in de vier gemeenten mogelijk gemaakt.

Opvallend is dat de gemeente Soest, zonder concentratieplaats te zijn, naar verhouding hoog scoort met de outillage, de collectie, de aantallen abonnees.

Zoals door ons college reeds eerder voorzien, blijkt uit de registratie van de aantallen werkelijke leners in de uitleenpunten en uit de toetsing van de outillage dat bepaalde kleine uitleenpunten toch wel een bijzonder gering draagvlak hebben.

Om te kunnen bepalen welke omvang de budgetten voor de kunstuitleen in de periode 1993-1996 moeten hebben, is een goed inzicht nodig in de collectie, kwantitatief zowel als kwalitatief. De inhaalslag die door de P.B.C. gemaakt moest worden met de inventarisatie van de huidige collectie heeft veel meer tijd in beslag genomen dan wij hadden voorzien.

Nu reeds is duidelijk dat een deel van de collectie, gezien de staat waarin die verkeert en/of in verband met ervaringsgegevens over het aantal daadwerkelijke uitleningen, zal moeten worden afgestoten. Een operatie opschoning collectie wordt in 1993 afgerond in samenwerking met de selectiecommissie. Eind 1993 zal een tussentijdse evaluatie worden gehouden die in de statencommissie CEVOM zal worden besproken.

c. individuele project- en presentatiesubsidies

In de provincie Utrecht gevestigde kunstenaars (exclusief stad Utrecht, die eigen regelingen heeft), kunnen subsidie aanvragen voor projecten en presentaties waarvoor een duidelijk omschreven voorstel wordt ingediend. In feite gaat het dus om opdrachten die kunstenaars zichzelf geven. De te verwachten kwaliteit moet vooraf toetsbaar zijn en het resultaat achteraf meetbaar. Daarnaast bestaat de mogelijkheid een aanvraag in te dienen voor een presentatie (bijvoorbeeld een goede documentatiemap of een publicatie waarmee de kunstenaars zich bij galeries, bedrijfsleven, opdrachtgevers, aankoopcommissie en dergelijke goed kunnen presenteren).

Het beroep dat wordt gedaan op de subsidiemogelijkheden voor individuele kunstenaars fluctueert nogal. Het is enerzijds minder groot dan aanvankelijk werd verwacht, anderzijds is de commissie beeldende kunst uiteraard kritisch omdat het moet gaan om bijzondere projecten respectievelijk om presentatie/documentatie van het werk van kunstenaars die de kans verdienen om zich op de markt te presenteren.

Mede gelet op de vergelijkbare subsidiemogelijkheden bij het landelijke fonds voor beeldende kunst, vormgeving en bouwkunst hebben wij het richtbedrag voor deze bestedingscategorie altijd beperkt gehouden tot maximaal f 100.000,- per jaar. Met een maximaal subsidie van f. 15.000,- voor een project en f. 3.000,- voor een presentatie konden - gemeten aan het aantal in de provincie gevestigde kunstenaars - redelijk veel interessante projecten en presentaties worden ondersteund. Het is in de afgelopen jaren geen enkele maal voorgekomen dat een aanvraag van een individuele kunstenaar moest worden afgewezen omdat het deelbudget voor deze subsidies niet toereikend was. De afwijzingen - en dat waren er meer dan de toekenningen - geschieden op kwalitatieve gronden.

d. eigen aankopen en opdrachten

Belangrijkste doel van dit deelbudget is dat wij zelf door een actief opdracht- en aankoopbeleid een voorbeeldfunctie kunnen vervullen. De provinciale collectie moderne tekenkunst heeft een eerste presentatie van de tot dan toe aangekochte werken mogen beleven in het Centraal Museum. Met een mooie catalogus is het werk gedocumenteerd. Per jaar hebben wij telkens ongeveer f. 40.000,- beschikbaar gesteld voor een gestage uitbreiding van deze verzameling. Het Centraal Museum beheert de tekeningen.

Verder is in 1991 een begin gemaakt met het verlenen van grafiekopdrachten aan kunstenaars die in een beperkte oplage prenten vervaardigen die wij gebruiken als relatiegeschenk. Over de serie prenten die zo ontstaat wordt een publikatie gemaakt.

Verder hebben wij in de afgelopen jaren dit deelbudget aangewend voor de verlening van opdrachten aan 15 kunstenaars in het kader van de afsluiting van fase 1 van de reorganisatie van het provinciale apparaat (1989). Regelmatig worden schilderijen en beelden aangekocht die dienen voor de inrichting van het provinciehuis.

e. Kunstenaarsvoorzieningen

In 1984 is met het ministerie van W.V.C. afgesproken dat een deel van de rijksbijdrage mocht worden aangewend voor de subsidiëring van het Grafisch Atelier Utrecht, onder de voorwaarde dat het subsidie niet zou mogen dienen voor de algemene exploitatiekosten.

Subsidiëring van de vergoedingen voor de kunstenaars/beheerders was in verband met de eis dat de bijdragen een zoveel mogelijk direct inkomensvormend effect moesten hebben de aangewezen oplossing.

Voor dat doel hebben wij de afgelopen jaren telkens f. 60.000,- per jaar beschikbaar gesteld.

Het functioneren van het Grafisch Atelier is in de afgelopen jaren problematisch geweest.

Hoewel wij overtuigd zijn van de nuttige functie die deze facilitaire voorziening kan hebben en voor een deel ook heeft met name voor jonge kunstenaars die (nog) niet zelf over de benodigde apparatuur beschikken, zijn wij tot de conclusie gekomen dat de methode van subsidiëren die in 1984 werd afgesproken onvoldoende prikkels biedt tot een in het provinciale beleid passende output.

In overleg met de andere subsidiënt, de gemeente Utrecht, is het bestuur verzocht een nieuw beleidsplan in te dienen en de organisatiestructuur te verbeteren.

3. Beleid 1993-1996

3.1. *Het provinciale beleid en de taakverdeling tussen rijk, provincies en gemeenten*

3.1.1 *samenhang*

Wij blijven ervan uitgaan dat het bevorderen van mogelijkheden voor kunstproductie altijd verbonden moet zijn met maatregelen die de appreciatie voor kunst versterken. Het scheppen van samenhang in het beleid is dus een belangrijke voorwaarde. De vrije ontwikkeling van de kunst is altijd een relatieve vrijheid: er moeten niet slechts middelen beschikbaar worden gesteld om productie mogelijk te maken, maar ook zinvolle uitdagingen en kansen worden geboden voor kunstenaars om de kwaliteit die zij leveren beschikbaar en toegankelijk te maken. Het object van beleid is dus uitdrukkelijk niet slechts het aanbod aan kunstproducten of de vraag naar kunstproducten, maar de versterking van de relatie tussen beide.

Voorop staat dat kunstbeleid gebaseerd is op de veronderstelling dat de kwalitatieve eisen landelijk, provinciaal of lokaal in principe gelijk moeten zijn. Lokaal of regionaal protectionisme is geen uitgangspunt.

3.1.2 *taakafbakening*

Er is ook in andere beleidsstukken al eerder aangegeven dat er wel afspraken zijn gemaakt over de taken van de drie overheden binnen dit samenhangende, complementaire beleid:

- het rijk is verantwoordelijk voor aanbod dat een landelijke schaal en reikwijdte heeft en voor de spreiding daarvan;
- de provincie is verantwoordelijk voor aanbod dat een provinciale schaal en reikwijdte heeft en voor de spreiding daarvan;
- de gemeente is verantwoordelijk voor aanbod dat een lokale schaal en reikwijdte heeft en voor accommodatiebeleid.

Wij zijn van mening dat de provincie zich in dit kader vooral moet toeleggen op bevordering van kwaliteit en diversiteit en op de bevordering van spreiding en coördinatie.

De voorwaarden die het rijk stelt aan de verlening van de rijksbijdragen aan de lagere overheden zijn aangescherpt.

Binnen het complementaire stelsel claimt het rijk de exclusieve verantwoordelijkheid voor regelingen betreffende het inkomensbeleid (beroepskosten), de subsidiëring van manifestaties met een nationale of internationale reikwijdte. Uitgaande van de algemene rijksvoorwaarden en de aangescherpte taakverdeling hebben wij onderstaande nadere randvoorwaarden geformuleerd voor het in de periode 1993-1996 te voeren beleid:

3.1.3 belangrijkste criteria:

1. subsidies van de provincie dienen ter bekostiging van voorzieningen in de provincie die ten doel hebben de mogelijkheden voor de produktie, spreiding en afname van werken van beeldende kunst en vormgeving te bevorderen;
2. de subsidies zijn bestemd voor kunst van een voldoende artistiek niveau; de beoordeling van de kwaliteit geschiedt door de Commissie Beeldende Kunst;
3. er wordt geen subsidie verleend ter bekostiging van tegemoetkomingen in beroepskosten van beeldende kunstenaars, voor welke kosten de mogelijkheid van een vergoeding open staat bij het landelijke fonds voor beeldende kunst, bouwkunst en vormgeving te Amsterdam.
Het blijft wel mogelijk voor kunstenaars uit de provincie Utrecht om subsidie aan te vragen in de uitvoeringskosten van duidelijk omschreven projecten en presentaties;
4. het provinciaal beleid is gericht op de bevordering van de toegankelijkheid van beeldende kunst alsmede op vergroting van de mogelijkheden voor de bevolking om kennis te kunnen nemen van uitingen van beeldende kunst;
5. de werken van beeldende kunst die middels een subsidie worden verworven dienen op een openbaar toegankelijk plek tentoongesteld te worden;
6. het provinciaal beleid bevordert zoveel mogelijk dat aanvragers (met name gemeenten en non-profit-organisaties) open procedures hanteren voor de werving van kunstenaars die in aanmerking willen komen voor opdrachten.

3.1.4 Verordening

Voor de regeling van de voorwaarden verbonden aan de verlening van subsidies aan gemeenten, non-profit-organisaties en individuele kunstenaars wordt nog dit jaar een verordening aan Provinciale Staten voorgelegd.

Aandacht zal met name worden besteed aan de vereisten waaraan aanvragen van gemeenten en non-profit-organisaties moeten voldoen. Zoals uit de inspraakreacties en uit enige concrete interpretatieproblemen van de vigerende beleidsregels voor de subsidiëring van activiteiten is gebleken, is het nodig meer duidelijkheid te verschaffen over wat nu precies wordt vereist van de subsidievragers.

Voor vele initiatieven van subsidievragers blijft een open procedure de meest wenselijke. In gevallen waarin open aanbestedingsprocedures te bewerkelijk, te kostbaar of anderszins ongewenst zouden zijn moet de verordening en de voorlichtingsbrochures duidelijk maken wat nu wel en niet vereist wordt. Wij voeren momenteel ambtelijk overleg met de Molendijkstichting en de Commissie Beeldende Kunst om de conceptverordening op deze punten zo duidelijk mogelijk te formuleren en de uitvoerbaarheid van de regels zo veel mogelijk te verzekeren.

4. Bestedingsvoorstel periode 1993-1996

a. het activiteitenkrediet (de rijksbijdrage):

In 1993 worden de bestedingscategoriën en de verdeling van de middelen gehanteerd van het bestedingsplan CEVOM-8/1987. In de daarop volgende drie jaren worden de hiernavolgende bestedingscategoriën met de daarbij behorende streefbedragen gehanteerd:

a.	bijdragen aan de gemeenten Amersfoort en Zeist ingevolge het IPO-VNG convenant tot een maximum van f. 1,57 x het gezamenlijke aantal inwoners van beide gemeenten	f. 252.000,--
b.	bijdragen aan derden, voornamelijk gemeenten en non-profit organisaties binnen de provincie Utrecht, uitgezonderd de gemeenten sub a., voor opdrachten, aankopen, manifestaties en publicaties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving	f. 357.000,--
c.	uitgaven ten behoeve van uitbreiding van de provinciale collectie kunstuitleen	f. 250.000,--
d.	eigen provinciale aankopen en opdrachten, waaronder collectie tekenkunst	f. 80.000,--
e.	bijdragen aan in de provincie Utrecht gevestigde instellingen die belangrijke facilitaire ondersteuning bieden voor de beroepspraktijk en de presentatiemogelijkheden van beeldende kunstenaars en vormgevers	f. 100.000,--
f.	project-subsidies voor individuele of als collectief zich presenterende kunstenaars	f. 100.000,--
g.	kosten voor de uitvoering van het beleid, per jaar tot een bedrag van maximaal 7% van de rijksbijdrage	f. 85.073,-- -----
	Totaal	f.1.224.073,--

De autonome middelen worden aangewend voor

a.	subsidiering Molendijkstichting	f. 301.200,--
b.	apparaatskosten	f. 184.400,--
c.	kunstuitleen	f. 57.100,-- -----
		f. 542.700,-

4.1. toelichting

4.1.1 beleid t.a.v. convenantgemeenten

Het convenant brengt slechts een geringe wijziging in het beleid dat de provincie reeds sinds 1987 voert: Amersfoort kreeg ook in de vorige periode reeds een bedrag van f. 150.000,- doorgesluisd op grond van het daar gevoerde actieve beeldend kunstbeleid. In de praktijk komt dat neer op plusminus

f 1,57 per inwoner.

Zeist is in het IPO-VNG convenant opgenomen als tweede gemeente qua inwonertal in de provincie (excl. gemeente Utrecht).

Een bedrag van f. 1,- per inwoner is het vaststaande uitgangspunt voor de bijdrage die de provincie doorsluisd aan de convenantgemeenten.

Een additionele bijdrage van f. 0,57 per inwoner kan worden toegekend na toetsing van de infrastructuur in de gemeente en de plannen die het gemeentebestuur heeft.

De gemeente Zeist heeft met hulp van de provincie een meerjarenplan opgesteld voor beeldende kunst in de openbare ruimte en een eigen adviescommissie ingesteld. Fase 1 van dat plan is reeds in uitvoering genomen, in juni 1993 werd het eerste kunstwerk onthuld.

In het meerjarenplan van de gemeente Zeist wordt aangegeven welke voornemens er zijn, welke middelen Zeist zelf besteedt aan beeldend kunstbeleid en welke bedragen in de jaren 1993 t/m 1996 van de provincie worden verwacht (f. 93.000,- voor 1993, f. 98.000,- voor 1994, f. 105.000,- voor 1995 en f. 100.000,- voor 1996). De gemeente koppelt de verwachte bijdragen van de provincie aan het uitvoeringstraject van het masterplan beeldende kunst in de openbare ruimte.

In de ontwerp-overeenkomsten met de gemeente Zeist en met de gemeente Amersfoort zijn op hoofdlijnen afspraken vastgelegd over gezamenlijke beleidsintenties, onderlinge verdeling van taken en gezamenlijk periodiek overleg over de voortgang en evaluatie van het beleid.

Daarbij hebben wij Amersfoort in aanmerking gebracht voor de maximale bijdrage van f. 1,57 per inwoner en met Zeist afgesproken dat dit maximumbedrag afhankelijk van de voortgang in de implementatie van het Zeister beleid binnen de periode 1993-1996 beschikbaar kan komen.

In de bij dit plan als bijlagen 2 en 3 gevoegde concept-convenantsteksten is een en ander uitgewerkt.

4.1.2 de subsidiemogelijkheden voor de overige gemeenten en non-profitorganisaties

Het tot op heden gehanteerde maximum subsidie van 70 % van de kosten maar nooit meer dan f. 60.000,- per aanvraag voor aankopen, opdrachten, manifestaties en dergelijke kan naar onze mening ongewijzigd blijven. Gelet op de ervaring in de afgelopen jaren is voor deze bestedingscategorie een jaarlijks totaalbedrag van f. 350.000,- voldoende. Ten eerste is het volume van de te verwachten aanvragen steeds beter in te schatten omdat het voor de meeste gemeenten langlopende projecten betreft die vroegtijdig vooraf bekend zijn. De Molendijkstichting, die zich goed op de hoogte stelt van voornemens van de diverse gemeenten en organisaties, kan ons periodiek uitgebreid informeren over in voorbereiding zijnde projecten.

De aanvragen voor manifestaties zullen naar verwachting toenemen, omdat het rijk vele van deze aanvragen zal doorverwijzen naar de lagere overheden. Met de gemeente Utrecht en de Molendijkstichting zijn wij in gesprek om tevoren beter aan te geven welke weerkerende manifestaties van de zijde van zowel gemeente als provincie in principe kunnen rekenen op ondersteuning. Een onbekende factor blijft uiteraard altijd de uiteindelijke kwaliteit van de in te dienen voorstellen en het advies van de commissie beeldende kunst hierover.

Die factor is echter onafhankelijk van de hoogte van het beschikbare budget.

Speciale aandacht zullen wij geven aan aanvragen voor vormgevingsopdrachten. De gemeente Nieuwegein wil eventueel ook in aanmerking komen om convenantgemeente te worden. Hoewel het IPO-VNG convenant ons daartoe niet verplicht vinden wij dat overeenkomsten met andere gemeenten dan Amersfoort en Zeist bepaald niet uitgesloten hoeven te worden. Wij zijn bereid om de mogelijkheden voor een convenant met Nieuwegein te onderzoeken en hebben reeds oriënterend ambtelijk en bestuurlijk overleg gevoerd.

Conclusie daarvan was, dat wij met de gemeente verder zullen overleggen nadat van de zijde van de gemeente een geactualiseerd overzicht is verstrekt van de huidige stand van zaken en de plannen binnen de periode 1993-1996. Het zij duidelijk dat wij bij een eventuele overeenkomst over het direct toekennen van middelen voor het beeldende kunstbeleid in Nieuwegein en bij het bepalen van de hoogte van een jaarlijks budget daarvoor zullen moeten afwegen in welke mate er voldoende ruimte blijft om aanvragen van andere gemeenten in de provincie te honoreren.

4.1.3 Aankoopbudgetten provinciale kunstuitleen

Een budget van ongeveer f. 250.000,- per jaar lijkt ons voorlopig voldoende om aktueel houden en uitbreiding van de collectie te verzekeren.

De eind 1993 te houden tussentijdse evaluatie van het beleid met de provinciale kunstuitleen nieuwe stijl zou mogelijkerwijs aanleiding kunnen zijn tot aanpassing van dit streefbedrag. Vooralsnog gaan wij er van uit dat de ruimte voor de andere bestedingscategorieën, waarop derden een beroep doen, zo duidelijk mogelijk vast moet liggen.

4.1.4 Facilitaire ondersteuning

Wij zijn voornemens de bestaande subsidiemogelijkheid voor documentatie en presentaties in te trekken en te vervangen door een andere faciliteit.

De regeling is bewerkelijk en per geval gaat het om kleine bedragen waarover advies gevraagd wordt van de Commissie Beeldende Kunst en iedere keer besluitvorming van G.S.

Wij hebben de Molendijkstichting gevraagd een plan te maken voor jaarlijkse publicaties over telkens andere categorieën Utrechtse kunstenaars (Utrechtse grafici, Utrechtse beeldhouwers etc.).

De voorstellen voor de besteding van een jaarlijks budget hiervoor van bijvoorbeeld f. 25.000,- die de Molendijkstichting momenteel voorbereidt zullen vooraf aan de Commissie Beeldende Kunst worden voorgelegd.

Voor andere facilitaire voorzieningen zoals het Grafisch Atelier Utrecht blijft binnen dit deelkrediet ruimte bestaan.

Zoals wij in de evaluatieve paragraaf reeds aangaven hebben wij ons in overleg met de gemeente Utrecht bezonnen op wijzigingen in de methode van

subsiëren van het Grafisch Atelier. Dat heeft geleid tot een gezamenlijke beleidsbrief die wij in juni 1993 ter kennis hebben gebracht van de statencommissie CEVOM .

4.1.5 Project-subsidies

De mede-verantwoordelijkheid van de provincie voor het produktiebeleid kan niet alleen berusten op het stimuleren van opdrachten en aankopen, maar dient ook op bescheiden wijze kansen te bieden aan in onze provincie werkende kunstenaars om voor hun ontwikkeling als autonoom werkend beeldend kunstenaar projectaanvragen in te dienen. De diversiteit van het aanbod en het grote beroep dat op het landelijke fonds wordt gedaan rechtvaardigen voortzetting van het beleid dat wij in de vorige periode hebben ingezet.

4.1.6 Eigen aankopen en opdrachten

De aankopen voor de provinciale collectie tekenkunst zullen worden voortgezet. Een richtbedrag van f. 40.000,- per jaar blijven wij uittrekken. Verder blijft het wenselijk af en toe opdrachten te geven voor relatiegeschenken.

Met name de door het rijk wenselijk geachte extra aandacht voor vormgeving zullen wij door middel van eigen opdrachten en aankopen in ieder geval zelf kunnen realiseren. Daarmee kunnen wij ook een voorbeeldfunctie vervullen.

Het is ook onze bedoeling de Molendijkstichting opdracht te geven een retrospectieve tentoonstelling en publicatie te verzorgen waarin de resultaten van het door de provincie in de afgelopen jaren gevoerde subsidiebeleid worden verantwoord.

4.1.7 Uitvoeringskosten

Een deel van de uitvoeringskosten blijven wij reserveren voor de exploitatiekosten van de provinciale kunsttuleen (f 50.000,--). Het restant wordt besteed aan vergaderkosten, kosten in verband met de verantwoording van ons beleid, kosten van studiedagen en conferenties, inlijsten van aangekochte kunstwerken, informatiebrochures, folders en dergelijke.

5. Advisering: de rol van de Commissie Beeldende Kunst

De voorwaarden van het rijk vereisen dat onafhankelijke deskundigen adviseren over de artistieke kwaliteit.

De commissie adviseert aan het college van Gedeputeerde Staten voorafgaand aan iedere beslissing tot het beschikbaar stellen van middelen.

Tevens is de commissie vertegenwoordigd in de Aankoopcommissie van de provinciale kunstuitleen en in de Commissie aankoop moderne tekeningen.

Tot aan de oprichting van de Hermen Molendijkstichting verleenden leden van de commissie ook diensten aan potentiële subsidievragers (begeleiding in het voorbereidingstraject). Deze rol is in 1992 beëindigd.

6. Stimulering en ondersteuning van initiatieven: de rol van het provinciaal centrum beeldende kunst (Hermen Molendijkstichting)

Anders dan de commissie, adviseert het centrum beeldende kunst niet aan Gedeputeerde Staten, maar aan "het veld", waaronder de gemeentebesturen. Het geeft geen eindoordeel over subsidieaanvragen, maar bevordert de kwaliteit van het beleid.

Het is gemeenten en organisaties behulpzaam in de fase voorafgaand aan het formuleren van beleidsnota's, de uitwerking daarvan in concrete projecten, de verduidelijking van subsidiemogelijkheden bij provincie, rijk en particuliere fondsen en kan ook zijn deskundigheid beschikbaar stellen bij de uitvoering van het beleid.

Het centrum dient tevens als plek waar, door middel van publikaties en tentoonstellingen, zichtbaar wordt gemaakt wat binnen onze provincie op het gebied van de beeldende kunst en vormgeving wordt ondernomen.

Deze steunfunctie moet duidelijk worden onderscheiden van de kwaliteitsbeoordeling door de Commissie Beeldende Kunst.

Gedeputeerde staten,

voorzitter, Beelaerts van Blokland

loco-griffier, W.P. Adriaanse

Ontwerptekst

Convenant beeldende kunst en vormgeving Provincie Utrecht- gemeente Amersfoort

Partijen:

de provincie Utrecht, vertegenwoordigd door de gedeputeerde voor cultuur, daartoe gemachtigd door de Commissaris van de Koningin, handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten ..., nr..., hierna te noemen " de provincie"

en

de gemeente Amersfoort, vertegenwoordigd door de wethouder culturele zaken, daartoe gemachtigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders ....., nr....., hierna te noemen "de gemeente"

overwegende

dat het Inter Provinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten overeenstemming hebben bereikt over de verdeling van de aan de lagere overheden beschikbaar gestelde rijksmiddelen voor aanvullend beleid op de terreinen beeldende kunst en vormgeving in het convenant "Beeldende kunstbeleid in Provincies en Gemeenten 1993-1996 , ondertekend op 14 februari 1991;

dat partijen, met inachtneming van de in het IPO-VNG convenant geformuleerde veronderstellingen en uitgangspunten, aan dit convenant uitvoering willen geven

komen overeen als volgt:

1. Doelstelling

Partijen stemmen het beleid op het terrein van de beeldende kunsten en vormgeving onderling zo goed mogelijk af en informeren elkaar over het gevoerde en te voeren beleid;

2. Taakverdeling en beleidsintenties:

- 2.1. De provincie voert ten aanzien van de gemeente een beleid dat gebaseerd is op het beleidsplan beeldende kunst en vormgeving Provincie Utrecht 1993-1996;
- 2.2. De provincie stelt jaarlijks aan de gemeente conform het IPO-VNG convenant f. 1, - per inwoner beschikbaar, uitgaande van het inwonertal op 1 januari 1990;

Daarnaast ontvangt de gemeente van de provincie jaarlijks een aanvullend bedrag, gelet op de in het IPO-VNG convenant genoemde criteria. Het totaal ter beschikking te stellen budget is in de periode 1993 t/m 1996 gelijk aan 100.000 x f. 1,57 (aantal inwoners per 1/1/1990 was 99.403);

2.3. De gemeente zal de onder 2.2. bedoelde bijdrage in haar geheel besteden aan :

- a. aankopen en opdrachten voor kunst en vormgeving in de openbare ruimte en/of aankopen en opdrachten ten behoeve van publieke voorzieningen;
- b. tentoonstellingen en manifestaties;
- c. infrastructurele voorzieningen voor beeldende kunstenaars en vormgevers zoals tentoonstellingsgebouwen, kunstenaarsinitiatieven en ateliervoorzieningen;

Voor incidentele, grootschalige activiteiten, bijvoorbeeld manifestaties en festivals waarbij sprake is van een provinciaal belang, kunnen non-profit-organisaties uit Amersfoort tevens een beroep blijven doen op de subsidiemogelijkheden voor beeldende kunst en vormgeving van de provincie;

2.4. De gemeente zal voor de duur van de overeenkomst de bestaande eigen uitgaven met betrekking tot beeldende kunsten en vormgeving minimaal op het huidige niveau handhaven.

In de bijlage bij deze overeenkomst is een overzicht opgenomen van:

- a. gegevens m.b.t. de culturele infrastructuur in Amersfoort
- b. het aantal professionele beeldende kunstenaars dat is gevestigd in Amersfoort;
- c. de in de gemeentebegroting opgenomen ramingen inzake de bestedingen voor beeldende kunst en vormgeving

3. Informatie en verslaggeving

- 3.1. Partijen verplichten zich elkaar tijdig te informeren over wijzigingen in de hoofdlijnen van het beleid beeldende kunst en vormgeving;
- 3.2. Ten minste een maal per jaar vindt er gestructureerd overleg plaats naar aanleiding van het door de gemeente in te dienen jaarverslag en de begroting voor het volgende jaar;
Deze dienen te worden aangeleverd volgens de bij dit convenant behorende modellen, waarin rekening is gehouden met de eisen die het rijk stelt aan de verslaggeving;
De begroting voor het volgende jaar moet zijn ingediend voor 1 november van het lopende jaar en het verslag over het voorgaande jaar uiterlijk 1 maart van het volgende jaar;
- 3.3. Partijen zeggen beide hun medewerking toe aan de evaluaties, genoemd in het IPO-VNG convenant.

4. Nadere regelingen en voorwaarden:

- 4.1. De gemeente verplicht zich, beslissingen over besteding van de provinciale bijdrage niet te nemen dan nadat een gemeentelijke commissie van onafhankelijke deskundigen in staat is gesteld een advies

uit te brengen over de te verwachten artistieke kwaliteit van de te subsidiëren activiteiten;

4.2. Ook voor het overige dienen de bestedingen in overeenstemming te zijn met de voorwaarden die de Minister van W.V.C. in het kader van de bijdrageregeling aan provincies verbindt;

5. Duur van de overeenkomst

Dit convenant geldt voor de periode van 1-1-1993 t/m 31-12-1996 voorzover het Rijk de daartoe bestemde middelen ter beschikking stelt;

6. Overige bepalingen

Van de afspraken in dit convenant kan slechts in zeer bijzondere gevallen worden afgeweken en eerst na voorafgaand overleg tussen partijen.

Voor de duur van dit convenant doet de gemeente geen beroep op de andere provinciale subsidiemogelijkheden voor beeldende kunst en vormgeving.

Aldus overeengekomen,

te Utrecht

Datum

namens de provincie

namens de gemeent Amersfoort

Ontwerptekst

Convenant beeldende kunst en vormgeving Provincie Utrecht- gemeente Zeist.

Partijen:

de provincie Utrecht, vertegenwoordigd door de gedeputeerde voor cultuur, daartoe gemachtigd door de Commissaris van de Koningin, handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten ..., nr..., hierna te noemen " de provincie"

en

de gemeente Zeist, vertegenwoordigd door de wethouder culturele zaken, daartoe gemachtigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders ....., nr....., hierna te noemen "de gemeente"

overwegende

dat het Inter Provinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten overeenstemming hebben bereikt over de verdeling van de aan de lagere overheden beschikbaar gestelde rijksmiddelen voor aanvullend beleid op de terreinen beeldende kunst en vormgeving in het convenant "Beeldende kunstbeleid in Provincies en Gemeenten 1993-1996, ondertekend op 14 februari 1991;

dat partijen, met inachtneming van de in het IPO-VNG convenant geformuleerde veronderstellingen en uitgangspunten, aan dit convenant uitvoering willen geven;

komen overeen als volgt:

1. Doelstelling

Partijen stemmen het beleid op het terrein van de beeldende kunsten en vormgeving onderling zo goed mogelijk af en informeren elkaar over het gevoerde en te voeren beleid

2. Taakverdeling en beleidsintenties:

2.1. De provincie voert ten aanzien van de gemeenten een beleid dat gebaseerd is op het beleidsplan beeldende kunst en vormgeving Provincie Utrecht 1993-1996;

2.2. De provincie stelt jaarlijks aan de gemeente conform het IPO-VNG convenant f. 1,- per inwoner beschikbaar, uitgaande van het inwonertal op 1 januari 1990.

Daarnaast ontvangt de gemeente van de provincie gelet op de in het IPO-VNG convenant genoemde criteria in 1993 een extra bedrag van f. 0,25 per inwoner en wordt aan de gemeente voor de jaren 1994 t/m 1996 boven de overeengekomen bijdrage van f. 1,- een extra bedrag van f. 0,57 in het vooruitzicht gesteld.

De definitieve beslissing over de toekenning van dit extra bedrag wordt genomen op grond van de resultaten van het beleid in Zeist. Op basis van ambtelijke notities en de verslagen van het gestructureerd overleg als bedoeld in artikel 3.2. zullen door gedeputeerde staten conclusies worden getrokken; Het totaal ter beschikking te stellen budget in de periode 1993-1996 is als volgt vastgesteld. Uitgegaan is van een inwonertal van 60.000 (werkelijk per 1 januari 1990: 59.469).

Voor het jaar 1993: f. 75.000,- (60.000 x f. 1,25)

Voor het jaar 1994: minimaal f. 75.000,- en maximaal f. 94.200 (60.000 x f. 1,57)

Voor het jaar 1995: minimaal f. 75.000,- en maximaal f. 94.200,- (60.000,-x f. 1,57)

Voor het jaar 1996 : minimaal f. 75.000,- en maximaal f. 94.200,- (60.000 x f. 1,57)

2.3. De gemeente zal de onder 2.2. bedoelde bijdrage in haar geheel besteden aan:

- a. aankopen en opdrachten voor kunst en vormgeving in de openbare ruimte en/of aankopen en opdrachten ten behoeve van publieke voorzieningen;
- b. tentoonstellingen en manifestaties;
- c. infrastructurele voorzieningen voor beeldende kunstenaars en vormgevers zoals tentoonstellingsgebouwen, kunstenaarsinitiatieven en ateliervoorzieningen.

Voor incidentele, grootschalige activiteiten, bijvoorbeeld manifestaties en festivals waarbij sprake is van een provinciaal belang, kunnen non-profit-organisaties uit Zeist tevens een beroep doen op de subsidiemogelijkheden voor beeldende kunst en vormgeving van de provincie;

2.4. De gemeente zal voor de duur van de overeenkomst de bestaande eigen uitgaven met betrekking tot beeldende kunsten en vormgeving minimaal op het huidige niveau handhaven.

In de bijlage bij deze overeenkomst is een overzicht opgenomen van:

- a. gegevens m.b.t. de culturele infrastructuur in Zeist;
- b. het aantal professionele beeldende kunstenaars dat is gevestigd in Zeist;
- c. de in de gemeentebegroting opgenomen ramingen inzake de bestedingen voor beeldende kunst en vormgeving.

3. Informatie en verslaglegging

- 3.1. Partijen verplichten zich elkaar tijdig te informeren over wijzigingen in de hoofdlijnen van het beleid beeldende kunst en vormgeving.
- 3.2. Ten minste een maal per jaar vindt er gestructureerd overleg plaats naar aanleiding van het door de gemeente in te dienen jaarverslag en de begroting voor het volgende jaar.
Deze dienen te worden aangeleverd volgens de bij dit convenant behorende modellen, waarin rekening is gehouden met de eisen die het rijk stelt aan de verslaggeving.
De begroting voor het volgende jaar moet zijn ingediend voor 1 november van het lopende jaar en het verslag over het voorgaande jaar uiterlijk 1 maart van het volgende jaar.
- 3.3. Partijen zeggen beide hun medewerking toe aan de evaluaties, genoemd in het IPO-VNG convenant.

4. Nadere regelingen en voorwaarden:

- 4.1. De gemeente verplicht zich, beslissingen over besteding van de provinciale bijdrage niet te nemen dan nadat een gemeentelijke commissie van onafhankelijke deskundigen in staat is gesteld een advies uit te brengen over de te verwachten artistieke kwaliteit van de te subsidiëren activiteiten.
- 4.2. Ook voor het overige dienen de bestedingen in overeenstemming te zijn met de voorwaarden die de minister van W.V.C. in het kader van de bijdrageregeling aan provincies verbindt.

5. Duur van de overeenkomst

Dit convenant geldt voor de periode van 1-1-1993 t/m 31-12-1996 voorzover het Rijk de daartoe bestemde middelen ter beschikking stelt.

6. Overige bepalingen

Van de afspraken in dit convenant kan slechts in zeer bijzondere gevallen worden afgeweken en eerst na voorafgaand overleg tussen partijen.

Voor de duur van dit convenant doet de gemeente geen beroep op de andere provinciale subsidiemogelijkheden voor beeldende kunst en vormgeving.

Aldus overeengekomen,
te Utrecht

datum

namens de provincie
Utrecht

namens de gemeente Zeist

Samenvatting inspraakreacties

Er zijn schriftelijke reacties ingekomen van:

B en W van Amersfoort
B en W van Nieuwegein
B en W van De Ronde Venen
B en W van Vleuten - De Meern
Stichting Grafisch Atelier Utrecht
Provinciale Bibliotheek Centrale Utrecht
Gezamenlijk Overleg Kunstenaars Organisaties Utrecht

Voorts zijn er berichten van ontvangst ingekomen, die niet werden gevolgd door een inhoudelijke reactie van:

Gemeente Eemnes
Gemeente Leusden
Gemeente Woudenberg

In alle gevallen waren de reacties positief en ondersteunend voor het voorgestelde beleid.

Wel waren er enige vraagtekens en die betroffen vooral de uitvoering.

1. B en W van Amersfoort

Het streven van G.S. naar een samenhangend beleid, waarin het versterken van de relatie tussen het aanbod van en de vraag naar kunstproducten centraal staat, wordt door B en W onderschreven.

B en W kunnen zich goed vinden in de instrumenten die worden aangereikt om dit streven daadwerkelijk te bereiken.

Waardering wordt uitgesproken voor het sterke accent in het beleidsplan om lokale overheden in de provincie Utrecht te ondersteunen in hun activiteiten op het gebied van beeldende kunst en vormgeving, niet alleen met subsidies maar ook in de betekenis die de Molendijkstichting onder andere voor lokale overheden kan hebben.

Vraagtekens zetten B en W bij de rolverdeling tussen Molendijkstichting en Commissie Beeldende Kunst. Projecten kunnen volgens de Molendijkstichting voor ondersteuning en subsidie in aanmerking komen, terwijl de commissie een negatief advies geeft. Het omgekeerde is ook denkbaar.

Verder merken B en W op gelukkig te zijn met het voornemen de bestaande praktijk waarbij Amersfoort reeds jaren een bedrag ineens van de provincie krijgt, nu te formaliseren in een bestuurlijke overeenkomst. Gepleit wordt voor relateren van de bijdrage aan het werkelijke inwonertal. Voorts wordt gepleit voor behoud van de mogelijkheden voor organisaties in Amersfoort om naast de convenantsafspraken nog een aanvullend beroep te doen op provinciale subsidiemogelijkheden.

Standpunt G.S.

In het bestuurlijk overleg over het ontwerp-convenant is ook de inspraakreactie aan de orde geweest.

G.S. hebben in het collegeprogramma reeds uitgesproken voorstander te zijn van goed uitgewerkte samenwerkingsverbanden met de steden in de provincie die een culturele centrumfunctie vervullen.

Het doet G.S. uiteraard plezier dat B en W van Amersfoort positief en ondersteunend hebben gereageerd.

In het ontwerp-convenant is gedeeltelijk aan de wens van de gemeente tegemoet gekomen:

Uitgegaan wordt van een inwonertal van 100.000 en er blijft een mogelijkheid bestaan voor Amersfoortse instellingen om aanvullend een beroep te doen op de subsidiemogelijkheden.

Van de opmerkingen over de rolverdeling tussen Molendijkstichting en Commissie Beeldende Kunst is goede nota genomen. Er is een protocol in voorbereiding over de wijze waarop Molendijkstichting en Commissie elkaar informeren over initiatieven waarvoor een subsidieaanvraag wordt ingediend. G.S. streven naar een subsidie verordening en naar voorlichtingsbrochures waarin optimaal duidelijk wordt gemaakt wat de procedures zijn.

Consequenties voor tekstuele aanpassingen:

Zie pag. 24 en 25 van het beleidsplan en de tekst van het statenvoorstel.

2. B en W van Nieuwegein

De grote lijnen van het ontwerp-beleidsplan worden onderschreven. Nieuwegein heeft, mede gestimuleerd door de provincie, een eigen beleid op poten gezet.

Vragen worden ook hier gesteld bij de rollen van de Commissie Beeldende Kunst en de Molendijkstichting.

Daaraan wordt toegevoegd dat een extra kwaliteitsoordeel van de provinciale Commissie Beeldende Kunst minder noodzakelijk is in de situatie dat de gemeente zelf over een in overleg met de provincie samengestelde eigen adviescommissie heeft.

Voorts vragen B en W om meer duidelijkheid over de mogelijkheden om de vereiste open opdrachtprocedures naar omstandigheden aan te passen.

Tenslotte zou ook Nieuwegein in overleg willen bezien welke mogelijkheden er zijn om ook een convenant af te sluiten.

Standpunt G.S.

Een van de gevolgen van ons eigen beleid, dat een sterk accent heeft op het bevorderen en ondersteunen van een goede lokale infrastructuur, is dat op lokaal niveau eigen onafhankelijke adviescommissies zijn ontstaan. Uiteraard vinden ook wij dat dubbel werk als het even kan moet worden voorkomen.

Er is bestuurlijk overleg gevoerd over de wens van B en W van Nieuwegein om de mogelijkheden te bezien voor een convenant.

Wij ondersteunen in beginsel die wens en hebben afspraken gemaakt over de procedure die tot een ontwerp-convenant kan leiden.

Zie voor het overige ons standpunt over de reactie van Amersfoort.

Consequenties voor tekstuele aanpassingen:

zie pag 22 en 25 en de tekst van het statenvoorstel.

3. B en W van de Ronde Venen

Het college kan zich geheel vinden in de hoofdlijnen van het plan en hopen dat het spoedig kan worden vastgesteld.

Standpunt G.S.

Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.

4. B en W van Vleuten - De Meern

Het doet B en W deugd, dat er voor het onderdeel " uitgaven ten behoeve van derden voor opdrachten, aankopen, manifestaties en publicaties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving" nog steeds een substantieel bedrag beschikbaar is.

Waarschijnlijk zal Vleuten- De Meern daarop in 1994 een beroep doen.

Standpunt van G.S.

Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.

5. Stichting Grafisch Atelier Utrecht

De doelstelling van het ontwerp-beleidsplan worden onderschreven.

Het Grafisch atelier krijgt tot op heden een subsidie van f. 60.000,- voor kunstenaars/beheerders.

In het beleidsplan wordt aangekondigd dat de methode van subsidiëren zal worden aangepast en meer zal worden gericht op de output.

Bestreden wordt door het bestuur, dat het Grafisch Atelier niet naar behoren zou functioneren.

Verzocht wordt de tekst aan te passen omdat het bestuur van mening is dat de output van het atelier, namelijk productie en experiment, in de doelstelling van het provinciale beleid past.

Verder vraagt het bestuur aandacht voor een adviserende functie van de Molendijkstichting in de richting van individuele kunstenaars.

Standpunt G.S.

Wij hebben het bestuur van het Grafisch Atelier in een gezamenlijke beleidsbrief van gemeente en provincie Utrecht duidelijk gemaakt wat onze voornemens zijn in verband met de subsidiëring. Deze brief is ter kennis gebracht van de commissie CEVOM.

Wij delen de mening dat de faciliteiten voor productie en experiment die het Grafisch Atelier biedt, op zichzelf van belang zijn en ook goed passen in het provinciale beleid.

De vraagtekens die wij samen met de gemeente Utrecht hebben gezet betreffen de optimalisering van het gebruik van de aanwezige faciliteiten.

Subsidiënten zijn gehouden periodiek te bezien of de middelen die voor bepaalde doelen worden ingezet zich nog efficiënt en effectief verhouden tot het daadwerkelijk gebruik van de aanwezige faciliteiten. Door te kiezen voor een lager vast subsidieniveau en door koppeling aan het aantal potentieel te benutten werkplekken in het atelier is er een grotere prikkel om gebruikers te werven, zonder dat het huidige niveau van dienstverlening in gevaar komt.

In de doelstelling van de Molendijkstichting is expliciet opgenomen dat zij ook diensten verleent aan individuele kunstenaars. Er worden sinds de opening maandelijks tentoonstellingen gehouden, kunstenaars krijgen begeleiding bij publikaties en kunnen er terecht voor informatie en hulp.

Consequenties voor tekstuele aanpassingen:

zie pag 26

6. Gezamenlijk Overleg Kunstenaarsorganisaties Utrecht

Drie onderwerpen worden aan de orde gesteld:

Het G.O.K. ziet graag een nadere omschrijving van het begrip kwaliteit, het G.O.K. is het eens met het streven het functioneren van het Grafisch Atelier te verbeteren en het standpunt dat regionaal protectionisme moet worden voorkomen, wordt weliswaar onderschreven, maar roept toch vraagtekens op omdat enige andere provincies zich wel beperken tot in de eigen provincie woonachtige kunstenaars. Afstemming wordt wenselijk geacht.

Standpunt G.S.

Kwaliteit is een samengesteld begrip, een resultante van oordeelsvorming. In de in voorbereiding zijnde verordening en in de voorlichtingsbrochures over de provinciale subsidiemogelijkheden zal zo duidelijk mogelijk worden aangegeven welke elementen bij de kwaliteitsstoetsing worden onderscheiden.

Wij nemen er kennis van dat - zoals in de brief van het G.O.K. wordt gesteld - ook in kunstenaarskringen in het Utrechtse meermalen is geklaagd over het slecht functioneren van het Grafisch Atelier.

Wij zijn reeds jaren zeer duidelijk in ons standpunt dat regionaal protectionisme niet in het kunstbeleid past.

Een uitzondering maken wij voor de projectsubsidies, die expliciet bedoeld zijn voor Utrechtse kunstenaars.

Er zijn steeds minder provincies die subsidieregelingen of aankopen expliciet beperken tot kunstenaars uit het eigen gebied.

Afstemming is voor het grootste deel reeds gerealiseerd doordat individuele subsidies en beroepskostenvergoedingen in principe een rijkstaak zijn en de voorwaarden voor alle Nederlandse kunstenaars gelijk.

Consequenties voor aanpassing tekst:

geen

7. Provinciale Bibliotheek Centrale

De directeur van de P.B.C. stemt in met de beleidslijnen en beleidsvoornemens betreffende de provinciale kunstuitleen die in het ontwerp zijn opgenomen.

Voornemens en geraamde budgetten vormen een goed model voor de verdere uitvoering en opbouw van de kunstuitleen, gespreid over de hele provincie.

Aandacht wordt gevraagd voor de groei in de belangstelling die er ook is bij de kleinere uitleenpunten.

Hij waarschuwt voor voorbarige conclusies over de goede en soms minder goede resultaten in de kleine uitleenpunten.

Standpunt G.S.

Provinciale staten hebben besloten tot een fasegewijze verbetering van de provinciale kunstuitleen binnen 5 jaar.

Eind 1993 zal een tussentijds evaluatie plaatsvinden.

In de eerste 3 jaren is volgens plan de prioriteit in het beleid gericht op de uitbouw van de concentratiepunten Zeist, Woerden, Nieuwegein en Veenendaal en wordt - als dat niet ten koste gaat van de prioriteit in het beleid - naar bevind van zaken gehandeld in de kleinere uitleenpunten.

Wij lopen hier niet vooruit op de resultaten van de tussentijdse evaluatie en trekken geen conclusies, maar constateren in de beleidsnota slechts enige zaken die ons op zijn gevallen.

Consequenties voor aanpassing tekst:

geen